

Přílohy

Přepis rozhovoru č.1

1. Chtěla bych se vás zeptat na vaše rodiče?

Táta už nežije, zemřel v 57 letech, já jsem ho našla, když se oběsil v koupelně našeho bytu, bylo to hrozné, pronásledovalo mě to tam, musela jsem brát léky na stres. Studovala jsem v té době vysokou školu zemědělskou v Praze, musela jsem ji kvůli tomu přerušit.

Matka žije, otec se oběsil kvůli matce, matka neměla nikdy pořádné zaměstnání, byla hodně doma, přitom se o nás pořádně nestarala, půjčovala si peníze od cizích lidí a tatínek musel ty dluhy potom splácet, také jsem zaslechla, že údajně otce také podváděla, měla úraz nohy a byla stále doma.

Sourozenci mám 5 sourozenců, 2 vůbec neznám byly to děti z otcovy strany, já mám staršího bratra a sestru, bratr odešel z domova jako první, hned ten den, kdy se tatínek oběsil.

S bratrem jsem přerušila styk a pak mám sestru, která bohužel spíš tíhne na stranu mámy, já a bratr jsme spíš ti špatní, protože jsme se od té mámy odloučili a my si myslíme nebo jsme přesvědčeni, že je to její vina, to, co se stalo, že se táta oběsil, prostě jí zavrhl takhle hodně lidí, jo je to máma, jo je to máma, ale přesto já bych to takhle neudělala, abych se o své děti nestarala.

A ti dva další sourozenci?

Ty jsou, ale ty byli z tátova prvního manželství, naše máma nám zakázala se s nimi stýkat, bylo to hodně složitý.

2. Stýkáte se nyní se svými rodiči? Jste s nimi ve stálém kontaktu? Jak vám pomáhají? (otec už nežije)

Ona se mě snažila pomoci, když jsem se já dostala sem, do nějaké té finanční tísně, ale já jsem pak zjistila, jak ona je falešná. A i můj manžel je proti tomu, abych s ní udržovala nějaké styky.

3. Jaká byla vaše původní rodina? Když jste byla malá, jaké to bylo u vás doma? Jaké jste měla dětství?

„Hrozný“, hmm, vlastně máma ta na nás neměla čas, vychovávala mě má sestra, ta mě musela brát s sebou ven, všechno, mámy zodpovědnost ke mně, byla jenom taková, že mi dávala jen najíst. (smutný hlas, skoro pláče)

A neměla na vás čas protože?

Neměla, asi nechtěla, mně přijde, že nechtěla, pro ni trávení třeba sobot nebo nedělí bylo jen to, že si uvařila, samozřejmě jsem taky máma, tak vařím a uklízím, ale vždycky se snažím najít tu skulinu pro své děti, je hezky jdeme ven nebo děláme něco jiného, nechtěla, necítila jsem tam to pouto, nechtěla.

A ona dělala tedy co?

No třeba se koukala na televizi, nevšímala si nás, řekla mi dej mi pokoj, teď se dívám, teď si čtu, my jsme jako by vyrůstali sami všichni sourozenci.

A tatínek?

No táta byl hodně unavený, z důvodu toho, že dělal od rána do večera takže přišel z práce a lehl si a odpočíval, byl hodně unavený, ale zase můžu říct, že kdy jó teda měl volno, ale to se nestávalo tak často, tak když měl ty peníze tak nás vzal na celý den na Máchovo jezero, na nějaký výlet do Zoo, ten byl úplně jinej na todleto, snažil se, vzal nás k sestře na nějaký opékání, grilování, jó ten byl úplně jinej, prostě snažil se taky jakoby trávit svůj den volna nějak příjemně s námi a to, vzhledem k tomu, že jsme na sebe v týdnu neměli tolik času, on na nás.

4. Byl ve vaší rodině rozdíl v postavení mezi rodiči? Byl tatínek takovou tou „hlavou“ rodiny?

Táta, a máma musela poslechnout.

Jak to měli doma rozdělené?

Máma vařila a uklízela a táta se staral o to, abychom měli peníze, staral se o to, aby to všechno klapalo, dával mámě veškeré peníze a snažil se, aby my jsme měli, ale že máma s tím dělala bůh ví co, že všechno utratí to bylo špatně, špatně hospodařila. No ono se o mámě i říkalo, že chodila hrát automaty, a tak, tak nevím.

5. A bydleli jste v bytě?

Ano v bytě ve městě.

6. Kdo vás vychovával? Spíše maminka nebo tatínek? Kdo na vás byl přísnější? A kdo hodnější?

Táta, ten to řešil. Když byl nějaký průšvih, snažil se nám to vysvětlit a prostě on viděl, že ta máma ta nám radši všechno dovolí jen aby byl klid, ale on prostě byl rázněj a vysvětloval, huboval, klečeli jsme, měli jsme zaracha.

7. A třeba prospěch ve škole, řešili jste?

Tak my jsme neměli nějaký problém, já, ségra ani brácha, my jsme neměli problémy se školou. My jsme se dobře učili, no tam on nemusel vlastně řešit vůbec nic.

8. Hádali se někdy tatínek s maminkou a když ano tak kvůli čemu?

Často, tam bylo vlastně i fyzické násilí, hlavně kvůli její povaze, kvůli tomu, co mu dělala za zády, kvůli financím, on se dovídal, že mu byla i nevěrná, byli jsme svědky hádek....

9. Co jste dělali s rodiči ve volném čase? Měli na vás dostatek času? Věnovali se vám? Jak s vámi trávili svůj volný čas?

Trávili jsme ho sami.

Co jste dělali, když jste nebyli ve škole? Nějaké zájmy?

Tak jsme šli ven, chodili jsme na pískoviště, na stráň, s míčem, byli tam kamarádi a kamarádky. Jakoby sami, ta máma furt....

Nějakou zájmovou činnost ze školy?

Jo, na keramiku jsem chodila rok, každý pátek, můj bratr ten chodil na fotbal a chodí doteď, ten si to udržuje.

10. Zeptám se, když se něco stalo nebo byl nějaký průšvih za kým jste šla, za tátou nebo za mámou? Jak se to řešilo?

No nešla jsem za nikým, snažila jsem se to tutlat, mámě jsem se bála a tátu jsem se snažila ho nezatěžovat, protože jsem viděla, jak je unavenej, má toho dost, tý mámy, takže jsem se snažila tajit, nic neříkat a když to vyšlo najevo, tak to vyšlo najevo ani sourozencům ani kamarádům jsem se nesvěřovala.

11. Napadlo by vás něco, co vám v dětství chybělo?

Láska, láska určitě od mámy, sama jsem máma a vidím co ty děti potřebují, to mi hodně chybělo a chybělo mi se i svěřit, já to třeba vidím na dceři, třeba přijdeme ze školky nebo ta nejstarší přijde ze školy a vidím, že je smutná, a tak se jí hned ptám, jestli je nějaký problém, ve škole, ve školce a oni mi to řeknou, co chci vědět a můžou se spolehnout, že to s nimi budu řešit.

12. A třeba, když rodiče něco přikázali nebo nakázali, byli pak důslední v tom, co chtěli? Hlíдали to?

Určitě.

13. Jestli jste rodičům pomáhala s domácími pracemi tátovi nebo mamince?

Pomáhala a ráda, protože jsem byla jako by byla do toho zapojovaná a viděla jsem to, jako, že můžu tu chvíli být s nimi, tak to mi přišlo důležitý, ten čas s nimi.

14. A starala jste se o svoje sourozence?

Nestarala, oni byli starší než já, takže oni se starali spíš o mě, sestra je o 11 let starší a bratr o 8 let.

15. Dostávali jste často něco jako dárky, sladkosti?

Tam to bylo tak, že táta měl syna a tomu synovi se snažil dávat úplně všechno, on měl řidičák, chodil do tanečních, zaplatil mu fotbal nebo prostě lyžák, všechno, pak sestra to nebyla jeho dcera, takže ta už šla jakoby stranou a po bráchovi jsem byla já, který dával všechno, ale sestra ta šla jakoby hodně stranou, no z důvodu toho, že nebyla jeho, dělal rozdíly. Ale on si to hájil.

A ty další dva sourozenci?

To vůbec nevím, tam pak i máma snad zakázala, aby na ně platil a on z toho měl problémy, naběhli mu za to exekuce.

16. A vzdělání máte jaké?

Studovala jsem vysokou školu zemědělskou v Praze, ale nedodělala, kvůli tomu, že se mi oběsil otec, skončila jsem v prvním ročníku, škola mě bavila.

Nechtěla jste se do školy vrátit?

Chtěla, ale přišla první dcera, pak jsem si říkala, jó tak ještě by to šlo, ale pak přišla druhá dcera a pak se mi už nechtělo, chyběl mi čas a síly a teď se 4 dětmi už nemám šanci, už si tak nevěřím. Dělal jsem ekonomku, účetnictví, já jsem pak pracovala na lince, já jsem chtěla jít pracovat na linku, já jsem si chtěla vyzkoušet, jaké to je tam pracovat, jestli je člověk tak unavený a jestli to je tak monotónní práce a je to fakt, zjistila jsem, že je to pravda, měla jsem zničené ruce, byla jsem unavená. Byla jsem jako robot.

Chtěla bych dělat to co tady děláte vy (sociální pracovníci), mě by to bavilo povídat si s klientkami, hrozně mě zajímají narkomani, jejich příběhy, proč to dělají, já ty lidi, kteří fetují neodsuzují, asi k tomu mají nějaké důvody, oni to nedělají sami ze své vůle, ale něco je k tomu donutilo.

17. Kdy jste odešla z domova?

No rok po tom, co se mi oběsil otec jsem si našla manžela a já jsem chtěla, protože jsem s mámou neměla společnou řeč, žili jsme s matkou samy, bratr se odstěhoval tu noc, co se

táta oběsil, tak si sbalil batoh a šel, on měl přítelkyni, takže tam to nebyl problém a já jsem vlastně tam dál jako by trpěla, protože jsem se tam 3 měsíce ani nemohla koupat, protože já jsem ho odřezávala v té koupelně, protože já jsem ho tam našla, já jsem tam v tom bytě jen trpěla, bydlela tam ještě sestra.

Seznámila jsem se s manželem a našli jsme si společné bydlení, šla jsem do toho po hlavě, ale chtěla jsem prostě odejít.

18. Teď se zeptám na výchovu vašich dětí, vychováváte je jinak než vás vaše rodiče?

Vychovávám je jinak, důležité mi přijde to, aby z nás měly respekt samozřejmě, ale né abychom pro ně byli nějakí strašáci, ale to co řeknu musí platit, uděláme tohle, uděláme tohle, pak je i pro mě práce snažší s tím, že mám teď sedmiměsíčního syna, moje děti perfektně fungují, pomáhají mi, když je manžel v práci nebo to není problém, zeptej se mě, mami, mám mu dát mlíko, prostě moje děti jsou úžasný, je pro mě důležitý, aby mě poslouchaly, jsou šikovný, nemám prostě s nimi nějaký problém, jo jsou to děti, jó zloběj, občas taky něco udělaj, ale jsou to děti.

19. A mají nějaká pravidla? Aby věděli, co se smí nebo nesmí?

Mají, určitě, vědí, co se může a co už se nesmí, zkusila si to moje nejstarší dcera, bavít se se mnou jako s kamarádkou, v obchodě, spustila na mě „ty mě sereš“, tak jsem se jí to snažila vysvětlit, že nejsem její kamarádka, že se se mnou nesmí takhle bavít, že jí mám ráda a snažím se pro všechny dělat stejně.

20. A co myslíte, co je v té výchově tak jako důležité, co vám chybělo?

Důležité je podle mě to, že se mi můžou svěřit, když mají problém a zase já třeba, když na mě vidí, že jsem třeba já zase unavená, že prostě chci taky chvíli svého klidu, oni to chápou a vidí a jdou si hrát nebo se dívají na televizi, zalezou si do pokojíku anebo si hrajou a já si chvíli můžu odpočinout.

21. A v současné situaci se stalo co, že jste se ocitli v azylovém domě?

Z důvodu toho, že můj manžel přišel o zaměstnání, byla to taková rychlovka, můj manžel je z Polska a já tam mám složitější vyřizování všech sociálních dávek, z důvodu toho ať si podám jakoukoliv žádost tak se to posílá do Polska, je to takzvaně E-formulář, je to o tom, jestli my tam už něco neuplatňujeme náhodou už v tom Polsku, protože on tam má trvalé bydliště, je to Polák a trvá většinou tak 6 měsíců než zpátky sem na ten příslušný úřad odpoví, takže mi udělali stop všem příslušným dávkám, takže já jsem žila vlastně ze 2 tisíc a dostala jsem se do prodlení s nájmem, takže takhle jsem nezaplátila dvakrát a šli jsme na ulici, snažila jsem se to vlastně držet, žila jsem vlastně z ničeho, pomohla mi tam ségra

snažila se mi pomoci, pak i moje tchýně, samozřejmě tajně, protože tam je to zase složitě s manžellovým tátou, aby ty děti měly aspoň třikrát denně nějaké jídlo, ale bohužel nás nemohli vzít k sobě, oni jsou sami tady na ubytovně. Snažila se mi pomoci ségra u ní jsem chvíli byla, ale sama má 1+kk, má dvě děti a přítele, nechala si mě tam a moje 3 děti, protože jsem byla těhotná a můj manžel tam s námi být nemohl, to už prostě nešlo, nebylo tam místo, takže já i děti jsme trpěly bez něho, viděli jsme se hodinu denně, no a pak jsem porodila, takže byla otázka kam jako z porodnice půjdu, no tak jsem se vrátila zpátky k tý sestře, ale ségra už to nešlo prostě, její přítel se nevyspal do práce, protože já jsem vlastně měla malé mimino, ono v noci brečelo, nešlo to a vlastně navíc vlastně i já jsem pro ní byla finanční zátěž pak už mi sice schválili přídavky, ale zase jsem měla zase jen 2 tisíce , takže to taky nešlo, no u mámy to taky nešlo, ta je taky na ubytovně v jednom pokoji, tam jsem mohla být já nevím tajně a ona navíc není dobrá moje máma, to je „buď ticho, zmlátím tě“, už jsem byla zoufalá, tak jsem si zavolala tady do azylového domu, že jsem slyšela tady o krizovém pokoji, paní mi řekla, že je to možné, že je volný a že mi dá vědět, no takže takhle v sobotu jsem přijela do krizového pokoje a pak se rozhodovalo po těch 5 dnech, jestli tu zůstanu nebo ne, dopadlo to dobře, no a uvolnil se pokoj, tak jsem mohla zůstat, dostala jsem pokoj a po měsíci jsem dostala šanci jít s manželem do tzv. domečku, to je takový startovací byt, který byl tam v azylu, takže jako jó, mě přijde, že všechno zlý je pro něco dobrý.

22. Nějak plánujete další život?

Samozřejmě, vzhledem k tomu, že jsem ještě nedobrala insolvenční, ta nám ale už bude brzo končit, ale furt je to tak nějak zvladatelné, tady sociální pracovnice mi pomohly ke všem dávkám hmotné nouze, no tak já nevím, ale snad se to brzy zlepší a půjdeme do svého, i když tady ve městě je to pro mě nereálné, byty jsou tu hrozně drahé.

23. A ještě se zeptám, myslíte si, že své děti vychováváte stejně jako vaše rodiče nebo jinak?

Ne určitě ne, i když nemám ty finance k tomu, tak ty procházky a příroda jsou zadarmo, ty víkendy dopoledne poklidím a uvařím a odpoledne se snažím být s dětmi, odpoledne se snažím jít ven s těmi dětmi, v neděli navečer zase začíná ten koloběh, věci do školy, školka.....

Snažím se, a na ty víkendy se těším, je to odměna i pro mě i pro děti.

Jde to dětem ve škole, mají nějaké problémy?

Nemají, dcera chodila do školy nejprve v jiném městě, ale kvůli dojíždění jsem jí přihlásila sem. Ve škole se jí daří, ještě má trochu problémy s tím přechodem, ale o škole mi vypráví často, svěří se mi, co ji trápí.

Ted' jsem byla na rodičáku, dozvěděla jsem se tedy nějaké věci, a tak jsme to spolu probíraly, ale myslím si, že to bude v pořádku.

Děkuji za rozhovor.

Přepis rozhovoru č.2

1. Nejprve bych se Vás chtěla zeptat na vaše rodiče, na vaše dětství, kde jste žili?

Já neznám rodiče, vyrůstala jsem v dětském domově, no, nikdy jsem po rodičích ani nepátrala, neměli o mě doteď zájem, takže jsem je nehledala.

2. A z dětského domova jste odešla kdy?

V osmnácti, mi otevřeli dveře v Trnavě a tam jsem se vyučila na řeznici, do výroby, a odtud jsem vlastně odešla, šla jsem jako tam, kde mám trvalý pobyt, tam mě čekal už kurátor na vlakové stanici, on se o mě staral vlastně, on mi našel bydlení.

3. A jak si vzpomínáte na dětství v dětském domově?

Víte co, za komunistů to nebylo takové jako, že by vás na to nějak připravili, tam vás prostě vypustili a dělej si co chceš a bylo, je ti osmnáct tak čau. Byla jsem v dětském domově od narození, pocházím ze Slovenska. Co jsem si našetřila nějakých tisíc korun, rodiče mi nic neposílali, nic takového, takže jsem nic nenaspořila.

Takže vás pustili s tím, že vám dali něco na autobus, tisíc korun a jdi si kam chceš.

4. A jaké to bylo v dětském domově, připravili vás na život venku? Uměla jste třeba vařit?

Ne, vůbec, nevařili jsme, s ničím jsme nepomáhali, já jsem neuměla vařit ani čínskou polívku.

Za komunistů jsme to měli tak, že nám tam vlastně uklízeli, vařili, prali, nic, my jsme vlastně odevzdali špinavé prádlo a čisté si vzali. Šli jsme do jídelny, najedli se, nechali to tam tak jak to bylo, nic jsme nepomáhali. Nikdo nás nenaučil nic praktického, že když vylezeme tak co máme dělat, jak se máme chovat, co máme dělat, za kým máme jít, na jaký úřad je potřeba, nic. Jak si mám uvařit, co je potřeba zařídit, nic.

Takže já jsem jen vyšla a stál tam kurátor, který se o mě staral, já nevím rok a po roce jsem už musela sama. Vyřídil mi ubytovnu, dávky nějaké, no, ale pak jsem už otěhotněla s přítelem, no a už jsem byla takhle.

5. A pracovala jste někde?

Ne, ne, ještě ne, já jsem prostě vyšla z toho, já jsem vlastně nevěděla vůbec nic.

6. A v tom dětském domově, jak se o vás tety staraly?

No, bylo to takové tak jako, že se o nás postarali, ale jinak nic, udělali si svou práci a bylo to. Tam nebylo nic takového, že bychom někam chodili, jako to je dneska, na nějaký ty

akce, já nevím, tam bylo jen, že z Maďarska z dětského domova přijely děti k nám a my zase jeli k nim. Ale já jsem tam v tom Maďarsku ani nebyla.

7. Takže po těch osmnácti, jak to potom bylo?

No byla jsem na té ubytovně, pak jsem otěhotněla, jenže jsem to dítě nechtěla, byla jsem ještě mladá, tak jsem ho dala k adopci, holčičku, tu jsem ani neviděla, tu jsem řekla, že jí ani nechci.

A pak jsem se seznámila s tím druhým, co s ním mám 4 děti a s ním jsem vlastně žila. A pak jsem přišla sem do Čech. Na Slovensku jsem žila u jeho mamky, v Banskej Bystrici, já jsem se s ním rozešla ve 26 letech, byli jsme spolu skoro 8 let. Pak ho zavřeli a já jsem odešla do Čech a našla jsem si tady přítele asi po dvou letech, s ním mám dceru a syna, s ním jsem se vdala, s ním jsem byla 8 let, ale pak jsme se rozvedli a teď mám nového přítele a s ním mám dva syny a ten je zase v kriminále a od té doby už nikoho nechci.

Ale furt jsem po azylech, už dva roky, nemohu nic sehnat.

8. A kde všude jste byla po azylech?

Poprvé jsem byla v Horních Počernicích v Praze, pak na Barrandově z Barrandova jsem šla do Sedlčan, ze Sedlčan do Mělníka, z Mělníka do Příbrami, z Příbrami do Veselíčka a z Veselíčka jsem přišla sem.

Před azylem jsem žila v Praze u jeho rodičů, tam byly velké rozpory ze strany jeho rodičů.

Já jsem nikdy neměla pořádné bydlení, protože jsem Slovenka, a i když tu mám trvalý pobyt, sama nemůžu žádat o byt, na pronájem nemám, protože jsem sama, mám jen mateřskou, to je nic. Alimenty nedostávám, protože každý má jinde trvalý pobyt a než mě dostihnou, tak se zase stěhujeme a pořád to nějak nejde dodělat. Chtěla bych se někde usadit a dát nám tam trvalý pobyt, ale mě se to nedaří.

A já 50 tisíc na kauci, abych mohla jít hned do nějakého bytu do pronájmu, nemám na to.

9. Chtěla bych se zeptat s tím prvním přítelem, co s ním máte ty 4 děti, jak to bylo u vás doma? Jak probíhala výchova u vás doma? Jak jste žili?

No, žili jsme u jeho rodičů, dostávala jsem svoje dávky, on taky něco dostával, pracoval tak jako že tak chodil na melouchy, no tak, ale jo žili jsme, tak nějak to jo.

Děti mají určitý režim, chodí odpoledne spát a večer v osm už spí, žili jsme vždycky s rodiči, pomáhali mi moc, ale pak tam byl nějaký problém a šlo to už dole kopcem, on měl hrozně rád ženský a já jsem to už nesnesla a v tom druhém vztahu, já jsem měla partnera poprvé

v životě bílýho, já jsem se vdala poprvé v životě za bílýho a on mě chtěl tak hodně změnit, z tý jejich stránky, a to už byly komplikace.

10. Kupovali jste dětem nějaké dárky?

No kupovali, když jsme na to měli, to i teď a když nemám peníze tak jim to třeba vysvětlím, že to teď nejde, to umí pochopit a na Slovensku to samý, to každá matka koupí svému dítěti dárky, když na to nemá tak nemá, ale když má tak jo, tak mu to koupím a budu mít zase 2 měsíce klid.

11. Měly děti nějaké povinnosti, s něčím Vám doma pomáhaly?

No já jsem od nich odešla, když byly ještě menší, ona je pak měla v péči babička, když jsem odešla z toho Slovenska tak už chodily do školy, zůstaly u babičky, ona by mi je babička ani nedala, ona je měla tak jako že svoje, ona si je osvojila...

12. Stýkáte se s nimi?

Víte co, vídáme se, ale málo kdy chodím na Slovensko, protože mám zase mladší děti a s nimi se to nedá, ale když jsem neměla je tak jsem pravidelně chodila, jsme v kontaktu spolu, takže, nejstaršímu bylo deset let, když jsem odjela do Čech.

Pak jsem se přestěhovala do Prahy ke kamarádce, pracovala jsem jen načerno, nepracovala jsem nastálo, přítele jsem si našla po dvou letech, jen jsem si tak přivydělávala.

Kamarádka měla svůj byt a ona měla jako jeden pokoj jako pronájem a já jsem jí musela platit.

A pak jsem si našla toho přítele a nastěhovala jsem se k nim a už jsem tam zůstala u jeho rodičů. To bylo v Jičíně. Pak jsme měli 2 děti, my jsme se pak rozešli a děti zůstaly v pěstounské péči, protože my dva jsme se rozešli a já jsem měla jako Slovenka, já fakt nemám jít kam, oni mi řekli, buď si je vezmete s sebou, mi řekla ta sociální pracovnice a půjdete na azyl, což já jsem v životě nevěděla co je azyl nebo děti nechejte babičce, než si něco najdete, pak si je vezmete, a tak to bylo, já jsem si je vlastně vzala každý pátek, sobotu a neděli, ještě když byly malinký, jako do toho bytu, jenže to nebyl můj byt a byla tam spolubydlící, takže ty děti jako neměly svůj prostor, sociálka mi to nedovolila, takže vlastně teď syna má jeho otec a dceru má babička. Ale jezdí za mnou, především za mnou byli, je to z Jičína to je tady blízko, jezdí sami, je jim už 12 a 14 let.

13. A ty dvě nejmenší děti?

Ty mám s cigánem, s ním jsem už skoro 10 let, jak to teď bude, jeho teď zavřeli na rok a půl, ale zase i když jsem teď dva roky po azylech, tak, on je drogově závislej, teď poslední

dva roky byl drogově závislej moc, já jsem měla kde být, my jsme měli svůj pokoj, my jsme bydleli u jeho rodičů v Praze, jenže jsem viděla, že už mu není pomoci a tak jsem sama požádala OSPOD aby mě dali někam pryč, samostatně s dětma, protože malý syn viděl jak si bral drogy, jak chodil domů a byl fuj hnus, no a dotáhl i mě do toho, byla jsem taky já v tom na čas, no a pak to skončilo, jak jsem šla po těch azylech.

Šla jste pryč sama?

No, protože jsem věděla, že bychom přišli o ty děti, on je teď ve výkonu trestu za maření soudu, dostal rok a půl.

14. Ten s vámi ty děti vychovával?

No teď mi zrovna před chvílí volal z basy, má zájem o ty děti, my jsme mohli být spolu i v těch azylech, jenže já jsem si to nepřála, jako mě to takhle vyhovuje, že já jsem sama a on je sám. Přejde se kouknout na děti, protože vím, že když budeme spolu tak zase udělám takovou chybu, že která už mi neprojde a já vím, že on až přijde domů a bude zase venku, tak to bude to samý a já to nechci, nechci postoupit zase to, co jsem postupovala, žádné drogy a žádné jiné věci. Zkusila jsem si to, je to hnusný, nějaký čas jako jó, že se vám to začne líbit, ale po čase, jak už vidíte, ty děti, berete jím z pusy jídlo a všechno možný, děti vám brečí, že máma tam není, že jsou jen u babičky tak to není ono, pak jsem si to uvědomila, tak jsem o to požádala sama, to bych pak spadla do znovu, tak to by bylo hodně špatné.

15. A máte nějakou představu o budoucnosti?

Já to už nějak řeším, OSPOD mi pomáhá, ale nějak se mi to nedaří, chci se prostě usadit, ale nemám šanci, já tady nemohu sehnat pronájem, nemám na to, dávka je nějaká pozastavená.

16. Plánujete jít do zaměstnání?

Ráda bych šla, malý teď půjde do školky a tomu menšímu jsou 2 roky, jeho nemám kam dát, ráda bych chodila do práce, jenže on musí mít speciální, musí mít asistenta, on má tady tabletky, on chodí na psychiatrii, on z toho, co všechno viděl nám trošičku ocvoknul, je hyperaktivní a má poruchu chování, nevydrží nikde, mám, co s ním dělat.

Chtělo by se to usadit, teď mi pošlou z OSPODU nějaké telefonní čísla na ubytovně a prostě tehlecten měsíc bych chtěla prostě od'alto odíst', protože tady ty podmínky, byla jsem už ve více azylech, ale tohle je moc, co je tady, tak to, kdybych věděla, tak raději zůstanu tam ve Veselíčku.

17. Jaká je vaše výchova? Co s dětmi děláte ve volném čase?

Víte, co to se ani nedá vysvětlit, každý den máte jiný. Ty děti, co zůstaly na Slovensku, tak tam jsme bydleli u babičky, chodily do školky a do školy, pak jsem jim dala najíst, pak byly chvíli venku, tam si pohrály, bylo večer, dala jsem jim večeři, vykoukala a šly spát. Takže to byl takový ten samý cyklus.

V Jičíně to samý, ráno jsem jim dala najíst, šly do školky, přišly ze školky, šli jsme na zahradu.

18. A když byly ještě menší?

No, víte co, v téhle době to je televize, pohádky, mobily, jich nezajímá nějaké čtení, jo.

19. Jezdili jste někam na výlety?

No, to jo, jezdili jsme do aquaparku, do bazénu, s těmi z toho Jičina, na koupaliště do Podolí, takže jako aktivity mají, to ano, na to velké hřiště do Nuslí. A když třeba nebyla ta možnost, tak třeba u dědečka třeba měl počítač, kde byl přístup na internet, takže on si tam YouTube, hrál si, on prostě jeho nezajímaly nějaké hračky, on tam měl počítač a když jsme ho odtamtud vyhazovali, tak ještě dostal záchvat. Museli zrušit internet, aby si odvyknul, protože my jsme ho naučili, byl na tom závislej.

20. Jak se učí vaše děti ve škole? Baví je to?

Syn z prvního manželství chodí do sedmé třídy, má na vysvědčení dvojky a jednu trojku a dcera je v deváté a ta je trochu pomalejší, ta má problémy s chováním, začala jí puberta, takže kluci jí zajímají, nechodila do školy, takže jsme měli nějaký problémy s babičkou, byla na převýchově na 3 měsíce v děcáku, protože nechtěla vlastně poslouchat.

21. A ty děti na tom Slovensku?

Ty jsou už dospělí. Syn je kuchař – číšník, on pracuje dcera šije tašky, druhý syn je někde v cizině, jsem slyšela, šel si tam někde přivydělávat, je vyučený zedník. Všichni se tak nějak vyučili, nikdo ještě nemá žádnou rodinu.

No s těmi dětmi na Slovensku jsem byla jen do deseti, když bylo nejstaršímu a byli jsme společně s tchýní a tchánem v jedné domácnosti, je to složité, když jste pohromadě, v jednom bytě společně tolik lidí, je to těžké.

Myslím, že mě ovlivnilo to, že jsem byla z dětského domova a pořádně jsem neviděla, jak to v rodině funguje, neviděla jsem to v tom dětském domově, viděla jsem to pak v Klokánku, když jsem tam měla syna na 4 dny, když jsem ztratila bydlení, toho staršího si vzala babička, ale toho malého mi vzali na 4 dni do Klokánku a viděla jsem, že to je barák, který funguje jako rodina, je tam pár tet, které mají svou skupinku dětí a věnují se jim hodně, tam to bylo,

tam na Slovensku, kde jsem byla já tam byly dvě vychovatelky a měly na starosti 70 dětí a všichni jsme byli dohromady a v téhle době to jde do pěstounské péče, dříve to tak nebylo, byly jen dětské domovy.

V děcáku jsem nevěděla, co je to šetřit, my jsme tam měli, já nevím, 10 korun kapesný, takže já nevím, nevím.

22. A máte se kde poradit? Se sociální pracovnící?

Víte co, v druhých azylech byly sociální pracovníce, co poradily, ale tady, tady se člověk bojí říct s prominutím něco, aby neřekl něco blbýho a nevyhodili ho. Jo já vám to takhle řeknu, mě je to jedno.

Chodí tu k nám psycholožka, to je pravda, jak máte nějaký problém, ale ona za vás nic nevyřeší, jen jí to můžete říct a já jsem se zhroutila, dostala upomínku, kvůli tomu, že jsem si sem na pokoj dala televizi, a to se nesmí. Psycholožka mi sama řekla, abych šla k psychiatrovi, že jsem na tom opravdu špatně, co se týká tohoto. Já se bojím ale jít, protože mi na OSPOD řekli, že by mi mohli vzít děti, když jsem na tom psychicky špatně, ale nedali by je do dětského domova, ale do nějakého zařízení, než se dám psychicky dohromady a nenajdu si nějaké bydlení. Jenže zase přijít o děti, to bych na ně zase myslela, nemyslela bych na to, co mám, tak já nevím. Já bych prostě potřebovala pomoci, aby mi někdo pomohl se dostat, s prominutím, z těchto sraček a někde se prostě zabydlit, já to nedokážu sama, nemám nárok na žádné, dostávám jen na něho 3.800 a 2 200 životní minimum, to dávám na bydlení a zůstane mi 3 800 na celý měsíc, a to se nedá, a ještě z toho něco našetřit.

23. Přispívají vám tatínkové děti alimenty?

Nedostávám vůbec nic. Zažádala jsem si v Příbrami, ale jak se neustále stěhuji, ten spis se stěhuje za mnou, a ještě to stále nemám vyřízené. Furt se to posunuje, protože nemám stálé zázemí a pokaždé, když se přestěhuji, tak se to stěhuje za mnou. Takže mě to nemůže dosáhnout. Takže já nevím, co mám dělat. A ještě tady při něm (mladší syn), on je na tom psychicky špatně, má tady silné tabletky, oni to o něm vědí, když mu třeba někdo vezme hračku, tak on dostane záchvat, začne si hlavou třískat o zem, začne se mlátit, jemu to je jedno, on nechápe, že já můžu mít z toho zle, on to nechápe, já už nevím, tady se člověk bojí jít ven, jo, teď máme zakázané chodit tady ven s dětma, takže ještě mříže, zeď a jsme tam, kde jsme chtěli bejt.

Takže se nedivte, že jsou ty matky na těch azylech na tom psychicky zle, měly by být k tomu, aby si to ty matky všechno vyřídily, ale tady to tak není, já jsem v žádném azyle nebyla na tom tak psychicky špatně jako tady.

24. Jakou máte představu o svém dalším životě? Jak byste to chtěla teď udělat?

I kdybych byla na ubytovně nebo v bytě, nalézt jemu školku, psychiatra, to mám zařízený, potřebuju stálý území, aby ty kluci věděli, kde patří, né, že furt tam, tam, tam.... zkusila bych si najít doma nějakou práci, chodila bych po barákách, jestli nechtějí něco uklízet, abych prostě něco dělala, jo, starat se o ně, ale vím, že ráno vstanu a vím, že nejsem ve stresu, že mě někdo vyhodí, když dostane záchvat, tak zavolám do školky, že nemůže přijít, tady kdyby dostal takový záchvat, jako dostává, mě by hned vyrazili odsud, hned, momentálně, víte co je na tom zlé, protože mě dali sem nahoru, tento kluk, možná, že jste to slyšela, v Příbrami mi vypadl 17 metrů z výšky z okna, jo.....

V osm hodin se tam máme dostavit dolů, ale děti ještě nespí, ale nesmí jít dolů, já teď mám stresy, protože jsou tu okna, umí si otevřít okno samy, nevíte, spadne mi znova, a to by bylo hrozné.

25. Když se vás zeptám na předešlé soužití s druhým partnerem, co je teď ve vězení?

Bylo to dobré, bydleli jsme společně s jeho rodiči, bylo to jejich první vnouče, pomáhali mi, v současné době mě jen navštěvují, nemohou mi pomoci, babička má nového přítele a bydlí v garsonce, rozvedli se po 20 letech s dědou, ten je na tom špatně, protože ho babička nechala, on nás furt vyhazoval, když jsem byla s ním těhotná, u nich to je takový, že když si dál jsi lepší, když si blízko si ten nejhorší, to víte, jak se říká, tchyně a tchán Jsou také Romové.

Jen ten druhý manžel byl bílý, tam to bylo jinak. Rozešli jsme se kvůli nevěře manžela, vzal si moji sousedku do postele, když děti chodily do školky, to už jsme byli rok od sebe já tady, on tam.

Já dělám všechno pro to, aby to nějak bylo, ale chlapec byl už 3x na léčení, protože to psychicky nezvládal, pořád samé stěhování, pořád zakazy, to nemůžeš, tam nemůžeš, pořád dokola.

Teď si mám zajistit školku s asistentem, já nevím, jak to mám udělat.

26. Co vám chybělo v dětství, když jste byla malá?

No, víte, co mě chybělo? Víte, byly tam (dětský domov) děti, které chodily domů a například byly Vánoce, velké prázdniny nebo takové věci a já jsem viděla, jak si maminky chodily pro ty děti a já jsme tam stála u toho okna a čekala jsem, že někdo přijde, to mi nejvíc chybělo.

Záviděla jsem těm, co chodili na víkend domů, v neděli si něco přinesli, co my jsme neměli, tak jako děti.

Kdybych to chtěla vrátit, jako co bych chtěla já vrátit nazpátky, tak bych chtěla vrátit, jak mě pustili z děcáku, abych to udělala jinak, úplně všechno jinak.

Ani se nedá říct, jak jsem se já cítila. Já jsem vyšla ven a tam vlastně nikdo nebyl.

Kdybych to mohla udělat znovu a měla už tyto zkušenosti, tak bych šla nejprve za kurátorem s tím, že bych si chtěla hned najít práci, ušetřit si, udělat si svůj byt, pak už třeba nějakého přítele, ale ne hned děti, jo, prostě jináč bych se zařídila než teď. Teď jsem věděla akorát to, že jsem vlastně na svobodě, mám nějakého přítele, který mě nabouchal, ani jsem o tom nevěděla, ani nám to nevysvětlili, že když je cyklus, tak že budu těhotná, to nám ani nevysvětlili.

Já jsem byla na ubytovně, nedostala jsem 4 měsíce menses a ta ředitelka, která tam byla, já jsem si jí hrozně oblíbila, tak ta mi s tím pomáhala, šla jsem na gyndu, tam jsem se dozvěděla, že jsem těhotná, což som nevěděla vůbec, ona mi to všechno vysvětlila, já jsem nevěděla vůbec nic.

Všechno bych udělala jinak. Dalo by se to i teď, ale až mi děti vyrostou, nevím, co mám dělat, jsem na tom špatně, no.

Když jsem pak otěhotněla, tak mi akorát ten kurátor pomohl s tím, že mě dal na ten azyl a potom to dítě k adopci, protože jsem ho nechtěla, byla jsem ještě hodně mladá, nevěděla jsem, co s tím dítětem dělat, bylo mi osmnáct, tak jsem byla na tom azylu, dokud jsem neporodila a pak jsem šla tam na zpátky a pak už jsem si našla znovu přítele.

Neudělala bych to už znovu, tohle to ne. Chtěla bych se už konečně usadit. Je mi 43 a já nemám nic svoje.

Tam potom s tím prvním manželem jsme bydleli tak y u rodičů, já jsem nevěděla, že máme taky nárok na byt, na základě toho že máme ve městě oba dva trvalý pobyt, to jsem nevěděla, že máme jít na úřad a zažádat si o to, to nám nikdo neřekl, já jsem se to vlastně dozvěděla, až když jsem si začala s tím druhým manželem.

27. Jak probíhalo soužití a výchova dětí s tím prvním manželem?

Žili jsme s tchýní a tchánem, někdy dobře někdy zle, jo, někdy jsem musela odtamtud odejít, tam bydlelo víc lidí, než bylo potřeba.

28. Jak trávíte společně s dětmi volno, co spolu děláte?

Chodíme do parku nebo se chodíme koupat, když je pěkně, často chodíme do Jičína teďko, budou tam pohádky.

29. V čem si myslíte, že je důležitá výchova, co by vaše děti měli vědět?

Mně bude stačit, když budou chodit do školy, nebudou dělat kraviny, já je spíš učím, aby když by se něco stalo, tak aby se uměly o sebe postarat, aby to uměly až budou větší.

Teď mám s tou starší dcerou takový vztah, ví, kdy jsem matka a kdy jsem kamarádka, jo, vlastně mi řekne o klukách, řekne mi, co dělala, co zkoušela, co nezkoušela, například teď mi řekla, že něco takového, co se mi nelíbilo, jo, tak já jsem jí to vysvětlila, několikrát, udělala to znovu, třikrát jsem zavolala babičce proč to dělá a proč jí to dovoluje. Například mi řekne, maminko, našla jsem si kluka, je takový a takový, dělá toto a toto, já jí řeknu dobře, ale dávej si bacha, jo na věneček, to jako poprvé, protože nebudete je hlídat, to nedokážete je uhlídat, musím jí poučit o antikoncepci, moje dcera je jako bujná, ale co se týče sexu tak to ne, provokuje jako kluky, ale že by se chtěla do něčeho pouštět, to by mi myslím řekla, jo.

30. Chtěla jsem se zeptat a pomáhá doma něco? U té babičky?

Ne, ne ona je hrozně líná, babička mi vždycky zavolá, ona mi jí dá a já jí domluvím, musíš udělat toto a toto, jinak za mnou nemůžeš přijet, když chceš ke mně, tak musíš poslouchat, když se ke mně budeš chovat takhle, tak já se k tobě budu chovat takhle. Takhle jí to učím, tak to zatím takhle začíná fungovat.

Já jsem byla ve Veselíčku, měla jsem smlouvu na rok, ale odešla jsem po půl roce, protože jsem věděla, že tu mám v Jičíně děti, dala jsem se přesunout kvůli nim blíž. Chtěla bych do azylu do Jičina, ale musím tam mít trvalý pobyt a ten má jen nejmladší syn, tak to teď řeším.

31. Jak to bylo v jiných azylech?

Jo, bylo to jiné, v jiných azylech jsem se nebála ráno vstát, každý den jsem se těšila, co bude, co budeme vytvářet, kam půjdeme, v jiných azylech jsme chodili na procházky s vychovatelkou, chovali se k nám jinak, nebrali nás jako, že jsme dopadli, jak jsme dopadli, nás tam brali normálně, máš nouzi, dobře máš toto, toto, dobře, najdeš si a půjdeš.

Ve Veselíčku jsme chodili s dětmi na výlety, děti si se sociálními pracovníci malovaly, něco vytvářely, všichni společně, uměly si s těmi dětmi hrát, všechno nám vysvětlovaly, pomáhaly nám s vyplňováním papírů, radily, co máme kde říct a tak.

Myslím si, že to tam bylo lepší než tu.

Děkuji za rozhovor.